

СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Кожна форма дистанційного навчання має багату історію розвитку, починаючи від друкованих засобів та навчального телебачення до інтерактивних Інтернет-технологій сьогодення. Першою формою дистанційної роботи вважають заочні навчальні курси, які виникли в країнах Європи та проіснували до середини минулого сторіччя, коли популярними стали навчальні теле- та радіокурси.

На теперішній час найбільш популярними засобами комунікації з використанням персонального комп'ютера є електронна пошта (E-mail), соціальні мережі та месенджери, блоги, влоги, хмарні технології.

Дистанційне навчання займає в сучасній освітній системі міцні позиції, органічно доповнюючи аудиторне навчання та різноманітні очні тренінги та курси. Електронне навчання активно використовується як у навчальних закладах, так і на підприємствах та, за даними IDC (International Data Corporation), за ступенем популярності воно вже наздоганяє традиційне. Провідні світові аналітичні компанії вважають, що дистанційна освіта має велике майбутнє і стверджують, що світовий ринок систем дистанційного навчання є джерелом великих можливостей для продавців та інвесторів. У багатьох світових закладах вищої освіти створені навчальні портали та центри дистанційної освіти, що дозволяють пройти дистанційне навчання з отриманням відповідного диплома; активно розвиваються корпоративні навчальні центри компаній і державних структур, а річний дохід на ринку систем управління навчанням в ряді країн обчислюється вже в мільярдах доларів [1].

Відповідно до Концепції розвитку дистанційної освіти України передбачено забезпечення розвитку освіти на основі нових прогресивних концепцій, запровадження у навчально-виховний процес новітніх педагогічних технологій та науково-методичних досягнень, створення нової системи інформаційного забезпечення освіти, входження України у трансконтинентальну систему комп'ютерної інформації.

Одна з найактуальніших переваг дистанційного навчання – це можливість організувати освітній процес на тимчасово непідконтрольних територіях та забезпечення реалізації права громадян України з обмеженими можливостями на здобуття освіти [2, с. 56].

Згідно з даними аналітичної компанії «Асоціація ІТ України», в Україні на даний час можливість здобуття освіти дистанційним шляхом надають близько 40% закладів вищої освіти. Провідні українські ЗВО і великі навчальні центри (КНУ ім. Т.Г. Шевченка, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Центр дистанційного навчання «Крок» та ін.) пропонують все більшу кількість дистанційних курсів за різноманітними предметними спрямуваннями, йде активний процес локалізації зарубіжного контенту від провідних постачальників, розробляються українські дистанційні курси.

Ситуація із закладами загальної середньої освіти, наразі, є дещо складнішою, оскільки на теперішній час в Донецькій області є 10 базових закладів, які у повній мірі впроваджують дистанційне навчання для учнів з тимчасово непідконтрольних Україні територій [3].

Недостатня кількість таких закладів привела до того, що дистанційні класи наразі є переповненими (понад 90 учнів у деяких класах), кваліфіковані вчителі працюють з перевантаженням, у деяких ЗЗСО робота у дистанційних класах навіть не входить до навчального навантаження вчителя, що свідчить про недостатній рівень організації інформаційно-освітнього середовища, про низьку кваліфікацію менеджерів освіти в цій галузі.

Загострення ситуації відбулося на початку 2020 року у зв'язку з пандемією коронавірусу COVID-19, коли керівництво Міністерства освіти та науки України, освітніх департаментів та освітніх округів, закладів загальної середньої освіти виявилось неспроможним організувати в швидкий проміжок часу ефективний процес дистанційного навчання. З початку карантину не було чітких управлінських рішень на державному рівні, обов'язкових для виконання всіма учасниками навчально-виховного процесу, переважна більшість постанов МОН мала рекомендаційний характер, не було чітко встановлено характер та обсяги відповідальності посадових осіб. Тільки в квітні було організовано асинхронне навчання на YouTube каналі Міністерства освіти та науки України та на деяких регіональних каналах. Це рішення сколихнуло соціальні мережі та викликало безліч дискусій стосовно того, чи можна вважати таке навчання дистанційним, яке місце в ньому посідає вчитель, та де полягає розмежування зон відповідальності батьків, учнів та адміністрації школи.

Проте, така ситуація була б неможливою, за умови функціонування в закладі загальної середньої освіти ефективного інформаційно-освітнього середовища, яке мало б містити в собі єдину для всього навчального закладу платформу для роботи, створені за єдиним зразком навчальні курси, інструменти для синхронної та асинхронної комунікації.

Література

1. Ковач А. В. Законодавча база та державне регулювання інноваційної діяльності в Україні. URL: <http://intkonf.org/kovach-av-zakonodavcha-baza-ta-derzhavne-regulyuvannya-innovatsiynoyi-diyalnosti-v-ukrayini/>
2. Стьопін М., Ковтун Є. До питання про організацію дистанційної освіти у системі ВНЗ. Vox philologi: збірник наукових статей. Маріуполь: МДУ, 2016. Вип. 5. С. 56.
3. Про внесення змін до наказу директора департаменту освіти і науки облдержадміністрації від 06 червня 2016 р. № 258 : Наказ №352/163-18-ОД від 09.10.2018. URL: <https://drive.google.com/file/d/1jliDXs4aokP5cTh41/view>

УДК 811.1181-373.611

Федорова Ю. Г.

кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології

ЛІНГВАЛЬНІ ІННОВАЦІЇ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ \ БІЗНЕСУ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Лексико-фразеологічний пласт мовної системи відображає не тільки стан суспільства, але й стан пізнання та мислення людини. Розвиток лексики реалізується головним чином через появу нових слів, що відображають різні соціальні зміни у суспільстві, «динаміка об'єктивних процесів – соціальних, політичних, культурних – не дозволяє мові сьогодення залишатись ідентичною вчорашній» [2, с. 130]. Особливості поповнення лексичного складу мови неодноразово ставали предметом вивчення у конкретних дослідженнях. У центрі уваги лінгвістів перебували різноманітні аспекти складного процесу лексичної номінації, зокрема закономірності утворення нових слів [1; 8], особливості словотвірних процесів. Стан мови, рівень її розвитку у галузі лексики зумовлюється не тільки багатством словника, однак, його різноманітністю, тобто розвитком системи слів. Таким чином, як вважають дослідники, багатий склад мови – це кількісні та якісні ознаки внутрішнього зросту мови [1; 2; 8; 4]. На зламі тисячоліть чітко прослідковується стрімке зростання кількості англійських інноваційних одиниць [2; 3; 5; 6; 7]. **Помилка! Джерело посилання не знайдено.** При цьому з'ясовано, що поповнення словникового складу англійської мови здійснюється майже винятково за рахунок власних мовних ресурсів шляхом лексичної і семантичної деривації, тобто шляхом словотворення і зміни значення існуючих одиниць.

Актуальність теми зумовлена, перш за все, постійним розвитком мови та роллю лексичних інновацій у різних соціосферах життя людини, зокрема у сфері економіки та бізнесу та їх закріпленню у англійській картині світу. По-друге, необхідністю параметризації теоретично обумовленого аналізу інноваційних процесів та явищ у лексиці у різних сферах людської життєдіяльності; потребою виявлення та детального аналізу лексичних інновацій сучасної англійської мови. В наш час глобалізації й універсалізації можна говорити про глобальну культуру, яка існує поряд з національною, але не існує глобальної мови. Зазначимо, мова як засіб комунікації зорієнтована на масового адресата, тоді як у культурі ціниться елітарність і, на відміну від мови, культура не здатна до самоорганізації.

Феномен, який називається «мовна картина світу», є таким же давнім, як і сама людина, але предметом інтенсивних наукових досліджень він став не так давно. Становлення картини світу в історичній перспективі проходить шлях від початкової точки пізнання (міфологічна, наївна) до наукової, що створює відносно адекватне уявлення людини про світ.

Наукова картина світу базується в своїй основі на науковій формі раціональності, але вона не може бути зведена до редукованого образу світу, який формується в одній із спеціалізованих наук. Мовна картина світу - вираження пізнавальної діяльності різних груп людей, діяльності, що зумовлюється історичними, географічними, культурними факторами. Вона знаходить своє відображення в семантичних полях, у мотивації змін значень в процесі розвитку слова, навіть у частотності слововживань. Але найбільш виразно вона проявляє себе в словах, які позначають деякі ключові поняття, з лексичними одиницями, що дуже часто їх характеризують.

Останнім часом термін «картина світу» під впливом когнітивної науки змінюються термінами «когнітивна модель світу», «ментальна модель», «ментальна репрезентація», що позначають універсальне концептуальне представлення дійсності в різноманітності її зовнішніх і внутрішніх зв'язків, яке існує у вигляді певної системи понять (часу, простору, причини, наслідку, числа, частини й цілого тощо).

На сучасному етапі розвиток словарного запасу невгамовно зростає, створюючи при цьому інновації, які потребують чіткого уточнення та аналізу. Під «інновацією» ми розуміємо поняття «неологізм» (від греч. *neos* – новий та *logos* - слово) – це нові слова або словосполучення, які створені для позначення чогось нового (раніше невідомого) предмета або явища.

Неологізми бувають мовні, лексичні, семантичні, авторські та індивідуально-стилістичні. За останні десятиліття в мові превалює одиниці першої групи, тобто, власне неологізми, що пов'язане з потребою